

TG – FAME ಸರಣಿ

(ಉದ್ದೇಶಿತ ಗುಂಪಿಗೆ ಹಣಕಾಸು ಜಾಗೃತಿ ಸಂದೇಶಗಳು)

ಹಣಕಾಸು
ಸಾಕ್ಷರತೆ
ಸಮೃದ್ಧಿಗೆ
ಹಾದಿ

ಹಣಕಾಸು ಸಾಕ್ಷರತೆ

ಉದ್ದಿಮೆ
ದಾರರಿಗಾಗಿ

ಹಣಕಾಸು ಸಾಕ್ಷರತೆ ಮತ್ತು ಅಭಿವೃದ್ಧಿ ವಿಭಾಗ, ಭಾರತೀಯ ರಿಸರ್ವ್ ಬ್ಯಾಂಕ್

ಸಂದೇಶ 1

ಜೊತೆಯಾಧಾರ ರಹಿತ ಸಾಲ? ಹೌದು, ಇದು ಸಾಧ್ಯ.

ಸಂದೇಶ 2

ಸಾಲಕ್ಕೆ ಅರ್ಜಿ ಸಲ್ಲಿಸುವ ಪ್ರಕ್ರಿಯೆ

ಸಂದೇಶ 3

ಸಾಲದ ಅರ್ಜಿಯ ವಿಲೇವಾರಿಗೆ ಬಿಸಿಎಸ್‌ಬಿಐ ನಿಗದಿಪಡಿಸಿರುವ ಕಾಲಮಿತಿ

ಸಂದೇಶ 4

ಉದ್ದಿಮೆದಾರರು ತಿಳಿದಿರಲೇಬೇಕಾದ ಹಣಕಾಸು ಪದಗಳು

ಸಂದೇಶ 5

ತಾವು ಒತ್ತಡಕ್ಕೆ ಸಿಲುಕಿದಾಗ ಕ್ರಿಯಾಶೀಲರಾಗಿ ಮತ್ತು ಬ್ಯಾಂಕನ್ನು ಸಂಪರ್ಕಿಸಿ

ಸಂದೇಶ 1 : ಜೊತೆಯಾಧಾರ ರಹಿತ ಸಾಲ? ಹೌದು, ಇದು ಸಾಧ್ಯ

ರಾಜ್, ನಿಮ್ಮ ವ್ಯವಹಾರಕ್ಕೆನಾಯಿತು? ಕಳೆದ ವಾರ ನಿಮ್ಮಲ್ಲಿ ಯಾವುದೇ ಮಾರಾಟವಾದಂತಿಲ್ಲ?

ಹೌದು ಸರ್, ಕಳೆದ ವಾರ ನಮ್ಮ ಗಿರಾಕಿಗಳಿಂದ ಕಿಂಚಿತ್ತೂ ವಸೂಲಿಯಾಗಿಲ್ಲ. ಆದ್ದರಿಂದ ವರ್ಣ ವಿನ್ಯಾಸಮಾಡಲು ಅಗತ್ಯವಾದ ಬಟ್ಟೆಗಳನ್ನು ಖರೀದಿಸಲು ನನ್ನಲ್ಲಿ ಸ್ವಲ್ಪವೂ ಹಣವಿಲ್ಲದಂತಾಗಿದೆ. ನನ್ನ ವ್ಯವಹಾರವನ್ನು ಮತ್ತೆ ಪ್ರಾರಂಭಿಸಲು ಗ್ರಾಹಕರು ಹಣ ಮರಳಿಸುವುದನ್ನೇ ಎದುರು ನೋಡುತ್ತಿದ್ದೇನೆ.

ನೀವು ವ್ಯವಹಾರ ನಡೆಸದಿದ್ದಲ್ಲಿ ನಿಮ್ಮ ಲಾಭ ಕುಸಿಯುತ್ತದೆ.

ನಿಜ ಸರ್, ಆದರೆ ಈಗ ನಾನೇನು ಮಾಡಲಿ?

ನೀವು ಬ್ಯಾಂಕಿನಿಂದ ಸಾಲ ಪಡೆಯಬಹುದು ಎಂಬ ವಿಷಯ ಗೊತ್ತಿದೆಯೇ?

ಆದರೆ ಸರ್, ಅವರು ಭದ್ರತೆ ಮತ್ತು ಜಾಮೀನು ಕೇಳುತ್ತಾರೆ. ನನ್ನಲ್ಲಿ ಈ ಎರಡೂ ಇಲ್ಲ.

ಚಿಂತೆ ಬಿಡಿ ರಾಜ್. ನೀವು ನಿಮ್ಮ ಬ್ಯಾಂಕಿನಲ್ಲಿ ಸಿಜೆಟಿಎಂಎಸ್‌ಇ ಯೋಜನೆಯಲ್ಲಿ ಸಾಲ ಕೇಳಿರಿ. ಈ ಯೋಜನೆಯ ಪ್ರಕಾರ ನಿಮ್ಮ ಬ್ಯಾಂಕು ಯಾವುದೇ ಜೊತೆಯಾಧಾರವಿಲ್ಲದೆ ಸಾಲ ನೀಡುತ್ತದೆ. ಬ್ಯಾಂಕಿಗೆ ಭೇಟಿ ನೀಡುವ ಮೊದಲು ಹೆಚ್ಚಿನ ವಿವರಗಳನ್ನು ಈ ಜಾಲತಾಣದಿಂದ ತಿಳಿದುಕೊಳ್ಳಿ
www.cgtmse.in ಮತ್ತು
www.dcmsme.gov.in

ಧನ್ಯವಾದಗಳು ಸರ್, ನಾನು ಜಾಲತಾಣವನ್ನು (website) ನೋಡಿ ತಕ್ಷಣ ಸಾಲ ಸೌಲಭ್ಯಕ್ಕಾಗಿ ಬ್ಯಾಂಕಿಗೆ ಹೋಗುತ್ತೇನೆ.

ಉದರಿ ಖಾತರಿ ಟ್ರಸ್ಟ್ (Credit Guarantee Trust)

ಇದು ಮಧ್ಯಮ ಮತ್ತು ಸಣ್ಣ ಪ್ರಮಾಣದ ಉದ್ದಿಮೆಗಳ ವಲಯಕ್ಕೆ ಯಾವುದೇ ಜೊತೆಯಾಧಾರ ಮತ್ತು ಮೂರನೇ ವ್ಯಕ್ತಿಯ ಜಾಮೀನಿಲ್ಲದೆ ಸಾಲ ಒದಗಿಸುವ ಉದ್ದೇಶದಿಂದ ಭಾರತ ಸರ್ಕಾರದ ಸೂಕ್ಷ್ಮ ಸಣ್ಣ ಹಾಗೂ ಮಧ್ಯಮ ಉದ್ದಿಮೆಗಳ (ಎಂಎಸ್‌ಎಂಇ) ಸಚಿವಾಲಯ ಮತ್ತು ಸಣ್ಣ ಕೈಗಾರಿಕಾ ಅಭಿವೃದ್ಧಿ ಬ್ಯಾಂಕ್ (ಎಸ್‌ಐಡಿಬಿಐ) ಇವುಗಳ ಜಂಟಿ ಉಪಕ್ರಮದಿಂದ ಸ್ಥಾಪಿತವಾದ ಟ್ರಸ್ಟ್ ಆಗಿದೆ.

ಸೂಕ್ಷ್ಮ ಮತ್ತು ಸಣ್ಣ ಉದ್ದಿಮೆಗಳ ಉದರಿ ಖಾತರಿ ಟ್ರಸ್ಟ್ (Credit Guarantee Trust for Micro and Small Enterprises-CGTMSE) ರೂ. 200 ಲಕ್ಷಗಳವರೆಗಿನ ಸಾಲ ಸೌಲಭ್ಯಕ್ಕೆ ರಕ್ಷಣೆ ಒದಗಿಸುತ್ತದೆ.

ಸಿಜಿಟಿಎಂಎಸ್‌ಇ ವಿಧಿಸುವ ಖಾತರಿ ಮತ್ತು ವಾರ್ಷಿಕ ಶುಲ್ಕಗಳನ್ನು ಸಾಲಗಾರ ಅಥವಾ ಸದಸ್ಯ ಸಾಲ ನೀಡಕೆ ಸಂಸ್ಥೆ ಭರಿಸಬೇಕು.

ಮಧ್ಯಮ ಮತ್ತು ಸಣ್ಣ ಉದ್ದಿಮೆ (ಎಂಎಸ್‌ಇ) ವಲಯಕ್ಕೆ ಒದಗಿಸುವ ರೂ. 10 ಲಕ್ಷಗಳವರೆಗಿನ ಸಾಲಗಳಿಗೆ ಪ್ರತಿಯಾಗಿ ಜೊತೆಯಾಧಾರ ಪಡೆಯಬಾರದೆಂದು ಭಾರತೀಯ ರಿಸರ್ವ್ ಬ್ಯಾಂಕು ಎಲ್ಲಾ ಬ್ಯಾಂಕುಗಳಿಗೂ ಸೂಚಿಸಿದೆ.

ಜನರಲ್ ಕ್ರೆಡಿಟ್ ಕಾರ್ಡ್ (ಜಿಸಿಸಿ)

ಕೃಷಿಯೇತರ ಉದ್ದಿಮೆದಾರರು ತಮ್ಮ ದುಡಿಯುವ ಬಂಡವಾಳ ಮತ್ತು ಅವಧಿ ಸಾಲ ಈ ಎರಡೂ ಅವಶ್ಯಕತೆಗಳಿಗಾಗಿ ಜನರಲ್ ಕ್ರೆಡಿಟ್ ಕಾರ್ಡ್ (GCC) ಮೂಲಕ ಬ್ಯಾಂಕಿನಿಂದ ಸಾಲ ಸೌಲಭ್ಯಗಳನ್ನು ಪಡೆಯಬಹುದು.

ಜಿಸಿಸಿಯನ್ನು ಸ್ಮಾರ್ಟ್ ಕಾರ್ಡ್/ಡೆಬಿಟ್ ಕಾರ್ಡ್ ರೂಪದಲ್ಲಿ ವಿತರಿಸಲಾಗುತ್ತದೆ. (ಇದು ಎಟಿಎಂ/ಕೈಬಳಕೆಯ ಸ್ಟ್ರೈಪ್ ಯಂತ್ರಗಳಿಗೆ ಸೂಕ್ತವಾದ ಬಯೋಮೆಟ್ರಿಕ್ ಸ್ಮಾರ್ಟ್ ಕಾರ್ಡ್ ಆಗಿದ್ದು, ಉದ್ದಿಮೆದಾರನ ಗುರುತು, ಆಸ್ತಿಗಳು, ಉದರಿ ಮಾಹಿತಿ ಮುಂತಾದವುಗಳನ್ನು ಸಂಗ್ರಹಿಸುವ ಸಾಮರ್ಥ್ಯ ಹೊಂದಿರುತ್ತದೆ). ಖಾತೆಗಳು ಡಿಜಿಟಲೀಕರಣಗೊಳ್ಳದ ಸನ್ನಿವೇಶಗಳಲ್ಲಿ ಕೆಲಕಾಲದ ಮಟ್ಟಿಗೆ ಹೆಸರು, ವಿಳಾಸ, ಕಾರ್ಡ್‌ದಾರನ ಭಾವಚಿತ್ರ, ಸಾಲ ಮಿತಿಯ ವಿವರಗಳು, ಕಾರ್ಡ್ ಮಾನ್ಯತೆಯ ಅವಧಿ ಮುಂತಾದ ವಿವರಗಳನ್ನು ಜಿಸಿಸಿಯಲ್ಲಿ ಅಳವಡಿಸಿ ಅದನ್ನು ಕಾರ್ಡ್/ಪಾಸುಪುಸ್ತಕ ಅಥವಾ ಕ್ರೆಡಿಟ್ ಕಾರ್ಡ್-ಕಂ-ಪಾಸುಪುಸ್ತಕದ ರೂಪದಲ್ಲಿ ನೀಡಬಹುದಾಗಿದೆ. ಇದನ್ನು ಗುರುತಿನ ಕಾರ್ಡ್ ಎಂದು ಬಳಸಬಹುದಲ್ಲದೆ, ಇದು ವ್ಯವಹಾರಗಳ ನಿರಂತರ ದಾಖಲಾತಿಗೂ ಅನುಕೂಲ ಕಲ್ಪಿಸುತ್ತದೆ.

ಕಾರ್ಡಿಗೆ ಸಂಬಂಧಿಸಿದ ಸಾಲ ಮಿತಿಯನ್ನು ಬ್ಯಾಂಕು, ಪ್ರತಿಯೊಬ್ಬ ಕಾರ್ಡ್‌ದಾರನ ನಷ್ಟ ಸಂಭಾವ್ಯತೆಯನ್ನು ಪ್ರತ್ಯೇಕವಾಗಿ ಪರಾಮರ್ಶಿಸಿ ನಿಗದಿಪಡಿಸುತ್ತದೆ. ಸಾಲದ ಮೇಲಿನ ಬಡ್ಡಿ ದರವನ್ನೂ ಬ್ಯಾಂಕು ನಿರ್ಧರಿಸುತ್ತದೆ. ಓರ್ವ ಉದ್ದಿಮೆದಾರರಾಗಿ ತಾವು, ತಮ್ಮ ಸಾಲದ ಮೇಲೆ ಬ್ಯಾಂಕು ಎಷ್ಟು ಬಡ್ಡಿ ದರ/ಶುಲ್ಕವನ್ನು ವಿಧಿಸುತ್ತದೆ ಎಂಬುದನ್ನು ತಿಳಿದುಕೊಂಡಿರಬೇಕು.

ಸಂದೇಶ 2 : ಸಾಲಕ್ಕೆ ಅರ್ಜಿ ಸಲ್ಲಿಸುವ ಪ್ರಕ್ರಿಯೆ

ಹಂತ 1 ತಮ್ಮ ವ್ಯವಹಾರ ಯೋಜನೆ ಮತ್ತು ಅದಕ್ಕೆ ಹಣದ ಅವಶ್ಯಕತೆಯ ಅಂದಾಜು ತಯಾರಿಸಿ

ಹಂತ 2 ತಮ್ಮ ಅರ್ಜಿಗೆ ಸಾಲದ ಅರ್ಜಿ ಸಂಖ್ಯೆ ಮತ್ತು ಸ್ವೀಕೃತಿ ಪತ್ರವನ್ನು ಪಡೆಯಿರಿ

ಹಂತ 3 ತಮ್ಮ ಅರ್ಜಿಗೆ ಸಂಬಂಧಿಸಿದಂತೆ ಬ್ಯಾಂಕು/ಪೋರ್ಟಲ್ ಕೇಳುವ ಎಲ್ಲಾ ಪ್ರಶ್ನೆಗಳಿಗೂ ಸೂಕ್ತವಾಗಿ ತಪ್ಪದೇ ಪ್ರತಿಕ್ರಿಯಿಸಿ; ನಿರ್ಣಯಕ್ಕಾಗಿ ಕಾಯಿರಿ.

ಹಂತ 4 ತಮಗೆ ಸಾಲ ಮಂಜೂರಾಗಿದೆಯೇ ಅಥವಾ ತಿರಸ್ಕೃತವಾಗಿದೆಯೇ ಎಂಬುದನ್ನು ತಿಳಿದುಕೊಳ್ಳಲು ತಮ್ಮ ಅರ್ಜಿಯ ಬಗ್ಗೆ ವಿಚಾರಿಸುತ್ತಿರಿ.

ಸಂದೇಶ 3 : ಸಾಲದ ಅರ್ಜಿಯ ವಿಲೇವಾರಿಗೆ ಬಿಸಿಎಸ್‌ಬಿಐ ನಿಗದಿಪಡಿಸಿರುವ ಕಾಲಮಿತಿ

ದಿ ಬ್ಯಾಂಕಿಂಗ್ ಕೋಡ್ಸ್ ಅಂಡ್ ಸ್ಟಾಂಡರ್ಡ್ ಬೋರ್ಡ್ ಆಫ್ ಇಂಡಿಯಾ (ಬಿಸಿಎಸ್‌ಬಿಐ)ವು, ಬ್ಯಾಂಕು ಒದಗಿಸಿರುವ ತಪಶೀಲು (ಚೆಕ್‌ಲಿಸ್ಟ್) ಪ್ರಕಾರ ಎಲ್ಲಾ ರೀತಿಯಲ್ಲೂ ಸಮರ್ಪಕವಾಗಿದ್ದು, ಸೂಕ್ತ ದಾಖಲೆಗಳೊಂದಿಗೆ ಸಲ್ಲಿಸಲಾದ ಸಾಲದ ಅರ್ಜಿಗಳ ವಿಲೇವಾರಿಗೆ ಸೂಕ್ತ ಕಾಲಮಿತಿಯನ್ನು ನಿಗದಿಪಡಿಸಿದೆ. ಬಿಸಿಎಸ್‌ಬಿಐ ಸದಸ್ಯತ್ವ ಹೊಂದಿರುವ ಬ್ಯಾಂಕುಗಳು ಈ ಕೆಳಕಂಡ ಕಾಲ ಮಿತಿಯೊಳಗೆ ಅರ್ಜಿ ವಿಲೇವಾರಿ ಮಾಡಬೇಕು.

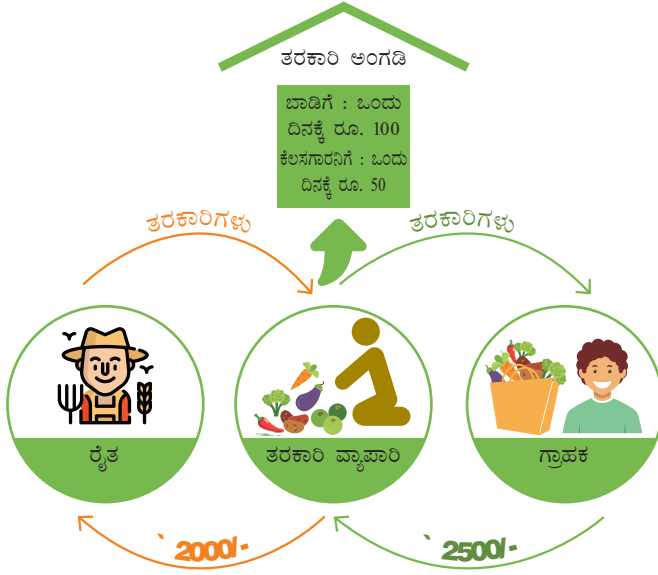
→ ರೂ. 5 ಲಕ್ಷಗಳವರೆಗಿನ ಮಧ್ಯಮ ಮತ್ತು ಸಣ್ಣ ಉದ್ಯಮಗಳ ಸಾಲ ಮಿತಿಗಾಗಿ ಅಥವಾ ಪ್ರಸಕ್ತ ಸಾಲ ಮಿತಿಯನ್ನು ರೂ. 5 ಲಕ್ಷಗಳ ವರೆಗೆ ಹೆಚ್ಚಳಕ್ಕಾಗಿ ಕೋರಿದ ಅರ್ಜಿ: 2 ವಾರಗಳು

→ ರೂ. 5 ಲಕ್ಷಗಳಿಗೂ ಮೇಲ್ಪಟ್ಟು ರೂ. 25 ಲಕ್ಷಗಳವರೆಗಿನ ಸಾಲ ಮಿತಿಗಾಗಿ: 3 ವಾರಗಳು

ಬಿಸಿಎಸ್‌ಬಿಐ ಸಂಹಿತೆಯು ಭಾರತೀಯ ರಿಸರ್ವ್ ಬ್ಯಾಂಕು ನೀಡುವ ಮೇಲುಸ್ತುವಾರಿ ಅಥವಾ ನಿಯಂತ್ರಕ ಸೂಚನೆಗಳನ್ನು ಬದಲಿಸುವುದಿಲ್ಲ ಅಥವಾ ಅತಿಕ್ರಮಿಸುವುದಿಲ್ಲ. ಬ್ಯಾಂಕುಗಳು ಭಾರತೀಯ ರಿಸರ್ವ್ ಬ್ಯಾಂಕು ಕಾಲಕಾಲಕ್ಕೆ ನೀಡುವ ಸೂಚನೆಗಳು/ನಿರ್ದೇಶನಗಳನ್ನು ಪಾಲಿಸುತ್ತವೆ.

ಸಂದೇಶ 4 : ಉದ್ದಿಮೆದಾರರು ತಿಳಿದಿರಲೇಬೇಕಾದ ಹಣಕಾಸು ಪದಗಳು

ದೃಶ್ಯ 1: ಸ್ವಂತ ಬಂಡವಾಳದಿಂದ ನಡೆಸುವ ಉದ್ದಿಮೆ

ಓರ್ವ ತರಕಾರಿ ವ್ಯಾಪಾರಿಯು ತನ್ನ ಸ್ವಂತ ಬಂಡವಾಳವಾಗಿ ರೂ. 2000 ತೊಡಗಿಸಿ ರೈತನಿಂದ ತರಕಾರಿಗಳನ್ನು ಖರೀದಿಸುತ್ತಾನೆ. ಅವನು ಪ್ರತಿದಿನ ರೂ. 100 ಬಾಡಿಗೆ ಮತ್ತು ಸಹಾಯಕನಿಗೆ ಪ್ರತಿದಿನ ರೂ. 50 ವೇತನ ಪಾವತಿ ಮಾಡುತ್ತಾನೆ. ಅವನು ತರಕಾರಿಯನ್ನು ರೂ. 2500ಕ್ಕೆ ಮಾರುತ್ತಾನೆ. ಅವನು ಪಾವತಿ ಮಾಡಿದ ಬಾಡಿಗೆ ರೂ. 100 ಮತ್ತು ವೇತನ ರೂ. 50ನ್ನು 'ನಿರ್ವಹಣಾಖರ್ಚುಗಳು' ಎಂದೂ, ತರಕಾರಿ ಖರೀದಿಸಲು ಪಾವತಿ ಮಾಡಿದ ರೂ. 2000ಗಳನ್ನು 'ಮಾರಿದ ಸರಕುಗಳ ವೆಚ್ಚ' ಎಂದೂ ಕರೆಯಲಾಗುತ್ತದೆ. ಈ ವ್ಯಾಪಾರದ ಲಾಭವನ್ನು ಹೀಗೆ ಲೆಕ್ಕ ಹಾಕಲಾಗುತ್ತದೆ:

ಲಾಭ = ಮಾರಾಟ ಬೆಲೆ - ಮಾರಿದ ಸರಕುಗಳ ವೆಚ್ಚ - ನಿರ್ವಹಣಾ ಖರ್ಚುಗಳು = 2500 - 2000 - 150 = ರೂ. 350

ದೃಶ್ಯ 2 : ದಾಸ್ತಾನಿನ ತೋರಾಧಾರಕ್ಕೆ ಪ್ರತಿಯಾಗಿ ನಗದು ಉದರಿ ಸೌಲಭ್ಯ

ತರಕಾರಿ ವ್ಯಾಪಾರಿಯಲ್ಲಿ ಅವನಿಗೆ ಅಗತ್ಯವಾದ ಎಲ್ಲಾ ತರಕಾರಿಗಳನ್ನು ಕೊಳ್ಳಲು ಅಥವಾ ವ್ಯಾಪಾರವನ್ನು ವಿಸ್ತರಿಸಲು ಬೇಕಾಗುವಷ್ಟು ಸ್ವಂತ ಬಂಡವಾಳವಿಲ್ಲವೆಂದು ಭಾವಿಸೋಣ. ಅಂತಹ ಸನ್ನಿವೇಶಗಳಲ್ಲಿ ಅವನು ಖರೀದಿಸಿದ ತರಕಾರಿಗಳನ್ನೇ ಭದ್ರತೆಯನ್ನಾಗಿ ನೀಡಿ ಬ್ಯಾಂಕಿನಿಂದ ಸಾಲ ಪಡೆಯಬಹುದು. 'ನಗದು ಉದರಿ ಸಾಲ' ಎಂದು ಕರೆಯಲಾಗುವ ಈ ಸಾಲ ಸೌಲಭ್ಯದಲ್ಲಿ ತನ್ನಂತಾನೇ ನಗದಾಗಿ ಪರಿವರ್ತಿತಗೊಳ್ಳುವ ಸರಕಿನ ಭದ್ರತೆಯ ಆಧಾರದ ಮೇಲೆ ಬ್ಯಾಂಕು ಸಾಲ ನೀಡುತ್ತದೆ.

ಇದರಲ್ಲಿ ಬ್ಯಾಂಕು ನೀಡಿರುವ ಸಾಲವನ್ನು ಸಂಪೂರ್ಣವಾಗಿ ಪಡೆಯಬೇಕಾಗಿಲ್ಲ. ಆಯಾ ದಿನದ ಅಗತ್ಯಕ್ಕೆ ತಕ್ಕಷ್ಟು ಸಾಲವನ್ನು ಮಾತ್ರ ಬಳಸಿಕೊಳ್ಳಬಹುದು. ಈ ರೀತಿಯ ಸಾಲದಲ್ಲಿ ದೈನಂದಿನ ಬಾಕಿ ಸಾಲದ (Outstanding Loan) ಮೇಲೆ ಬಡ್ಡಿ ವಿಧಿಸಲಾಗುತ್ತದೆಯೇ ಹೊರತು ಸಂಪೂರ್ಣ ಸಾಲ ಮಿತಿಯ ಮೇಲಲ್ಲ.

ದೃಶ್ಯ 3 : ಬರಬೇಕಾದ ಬಾಕಿ (ರಿಸೀವಬಲ್ಸ್) ಮೇಲೆ ಹಣಕಾಸು ನೆರವು

ವ್ಯಾಪಾರ ವ್ಯವಹಾರದಲ್ಲಿ ಆಗಿಂದಾಗ್ಗೆ ಉದರಿ ನೀಡುವುದು ಅನಿವಾರ್ಯವಾಗುತ್ತದೆ. ಅಂದರೆ ಗ್ರಾಹಕರು ಕರಾರಿನ ಪ್ರಕಾರ ಕೆಲವು ದಿನಗಳ ನಂತರ ಹಣ ಪಾವತಿ ಮಾಡುತ್ತಾರೆ. ಇಂತಹ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಮರುದಿನದ ವ್ಯಾಪಾರಕ್ಕಾಗಿ ಸರಕುಗಳ ಖರೀದಿಗೆ ಮತ್ತು ಬಾಡಿಗೆ ಹಾಗೂ ವೇತನ ಪಾವತಿಗೆ ಸಾಕಷ್ಟು ಹಣವಿಲ್ಲವಾಗುತ್ತದೆ. ಕರಾರಿನ ಪ್ರಕಾರ ಕೆಲವು ದಿನಗಳ ನಂತರ ಸ್ವೀಕರಿಸಲಾಗುವ ಪಾವತಿಗಳನ್ನು 'ಬರಬೇಕಾದ ಬಾಕಿ' (Receivables) ಎಂದೂ, ಹೀಗೆ ಬಾಕಿ ಉಳಿಸಿಕೊಂಡು ಕೆಲದಿನಗಳ ನಂತರ ಹಣಪಾವತಿ ಮಾಡುವ ಗ್ರಾಹಕರನ್ನು 'ಸಾಲಗಾರ' (Debtor) ಎಂದೂ ಕರೆಯುತ್ತಾರೆ.

ಮಾರಾಟದಿಂದ ಬರುವ ಹಣವು ವಿಳಂಬವಾಗುವ ಇಂತಹ ಸನ್ನಿವೇಶಗಳಲ್ಲಿ ಹಣದ ಕೊರತೆಯಿಂದಾಗಿ ವ್ಯಾಪಾರ ವಹಿವಾಟು ಸ್ಥಗಿತಗೊಳ್ಳಬಾರದು. ಬರಬೇಕಾದ ಬಾಕಿಗೆ ಪ್ರತಿಯಾಗಿ, ಸ್ವಭಾಗ (ಮಾರ್ಜಿನ್)ವನ್ನು ಕಳೆದು, ಉಳಿದ ಮೊತ್ತಕ್ಕೆ ಬ್ಯಾಂಕು ಹಣಕಾಸು ನೆರವನ್ನು ಒದಗಿಸುತ್ತದೆ. ಈ ಬಗೆಯ ಸಾಲದಲ್ಲಿ ಬಾಕಿ ಸಾಲ ಮೊತ್ತದ ಮೇಲೆ ಮಾತ್ರ ಬಡ್ಡಿ ವಿಧಿಸಲಾಗುತ್ತದೆ.

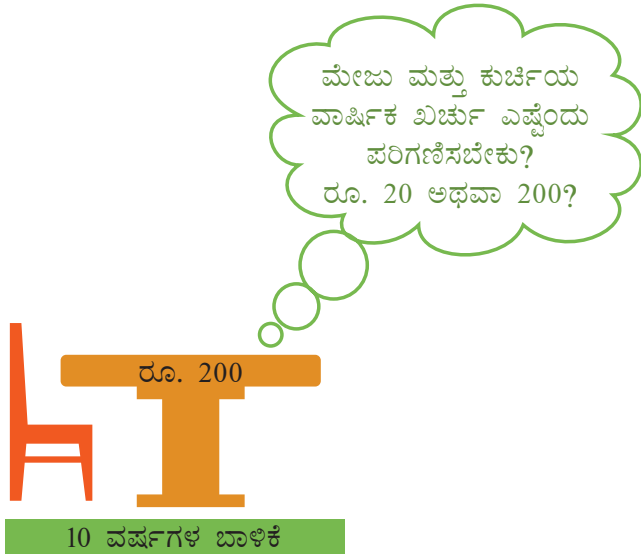
ದೃಶ್ಯ 4 : ಸ್ಥಿರಾಸ್ತಿಗಳ ಖರೀದಿ ಮತ್ತು ಅವುಗಳ ಲೆಕ್ಕ ಇಡುವ ಕ್ರಮ

ಈಗ ಲಾಭದಲ್ಲಿ ಏರಿಕೆಯಾಗಿರುವ ಕಾರಣ ತರಕಾರಿ ವ್ಯಾಪಾರಿಯು ತನ್ನ ಅಂಗಡಿಗಾಗಿ ಒಂದು ಮೇಜು ಹಾಗೂ ಕುರ್ಚಿಯನ್ನು ಖರೀದಿಸಲು ನಿರ್ಧರಿಸುತ್ತಾನೆ. ಅವನು ರೂ. 200ಕ್ಕೆ ಪೀಠೋಪಕರಣಗಳನ್ನು ಖರೀದಿಸುತ್ತಾನೆಂದು ಭಾವಿಸೋಣ.

ಅವನಿಗೇ ಗೊಂದಲ ಉಂಟಾಗಿದೆ. ಈ ಪೀಠೋಪಕರಣಗಳನ್ನು ಮುಂದಿನ ಹತ್ತು ವರ್ಷಗಳವರೆಗೆ ಉಪಯೋಗಿಸುವಾಗ ರೂ. 200ರ ಸಂಪೂರ್ಣ ವೆಚ್ಚವನ್ನೂ ಈ ವರ್ಷದ ಲಾಭದಲ್ಲಿಯೇ ಕಳೆಯಬೇಕೇ? ಹಾಗೆ ಮಾಡುವುದರಿಂದ ಆತನ ಪ್ರಸಕ್ತ ಲಾಭವು ರೂ. 200ರಷ್ಟು ಕಡಿಮೆಯಾಗುತ್ತದೆ. ಪೀಠೋಪಕರಣಗಳು ಮುಂದಿನ ಹತ್ತು ವರ್ಷಗಳವರೆಗೆ ಬಾಳಿಕೆ ಬರುವುದರಿಂದ ಪ್ರಸಕ್ತ ವರ್ಷಕ್ಕೆ 1/10ರಷ್ಟು ವೆಚ್ಚವನ್ನು ಮಾತ್ರ ಗಣನೆಗೆ ತೆಗೆದು ಕೊಳ್ಳಬೇಕೆಂದು ತರಕಾರಿ ವ್ಯಾಪಾರಿಯು ನಿರ್ಧರಿಸುತ್ತಾನೆ. ಹೀಗೆ ಪ್ರಸಕ್ತ ವರ್ಷದ ಖರ್ಚು ಎಂದು ಪರಿಗಣಿಸಲಾಗುವ ಮೊತ್ತವನ್ನು 'ಸವಕಳಿ' ಎನ್ನಲಾಗುತ್ತದೆ.

ವ್ಯಾಪಾರ ವಹಿವಾಟಿಗಾಗಿ ಒಂದು ವರ್ಷಕ್ಕಿಂತಲೂ ಹೆಚ್ಚು ಕಾಲ ಬಾಳಿಕೆ ಬರುವ ವಸ್ತುಗಳನ್ನು ಖರೀದಿಸಿದರೆ ಅವುಗಳನ್ನು 'ಸ್ಥಿರ ಆಸ್ತಿಗಳು' ಎಂದು ಕರೆಯಲಾಗುತ್ತದೆ. ಸ್ಥಿರ ಆಸ್ತಿಗಳಿಗೆ ಉದಾಹರಣೆಗಳೆಂದರೆ ಭೂಮಿ, ಕಟ್ಟಡ, ಯಂತ್ರೋಪಕರಣಗಳು, ಪೀಠೋಪಕರಣಗಳು, ಇತ್ಯಾದಿ.

ಸ್ಥಿರ ಆಸ್ತಿಗಳ ಬಾಳಿಕೆ ಅವಧಿಯನ್ನು ಅವಲಂಬಿಸಿ, ಪ್ರತಿ ವರ್ಷವೂ ಸ್ಥಿರಾಸ್ತಿಗಳ ಮೌಲ್ಯವನ್ನು ಕಡಿಮೆ ಮಾಡಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ಹೀಗೆ ಕಡಿಮೆ ಮಾಡಿದ ಮೊತ್ತವನ್ನು ಪ್ರತ್ಯೇಕಗೊಳಿಸಿ ಖರ್ಚು ಎಂದು ಪರಿಗಣಿಸಲಾಗುತ್ತದೆ. ಈ ಮೊತ್ತವನ್ನು 'ಸವಕಳಿ' ಎನ್ನಲಾಗುತ್ತದೆ.

ದ.ಶ. 5 : ದೀರ್ಘಾವಧಿ ಸಾಲ

ವ್ಯಾಪಾರದಲ್ಲಿ ಹೆಚ್ಚಳವಾದಂತೆ, ತರಕಾರಿಗಳು ಬಹುಬೇಗ ಹಾಳಾಗುವುದರಿಂದ ಗ್ರಾಹಕರು ಖರೀದಿಸಿದ ಬಿಡುವ ತರಕಾರಿಗಳಿಗಾಗಿ ತಾನು ಸಾಕಷ್ಟು ಹಣವನ್ನು ವ್ಯಯ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದೇನೆ ಎಂಬ ವಿಷಯ ತರಕಾರಿ ವ್ಯಾಪಾರಿಗೆ ಮನವರಿಕೆಯಾಗುತ್ತಿದೆ. ಇದರಿಂದ ಅವನ ಲಾಭ ಕುಂಠಿತವಾಗುತ್ತಿದೆ. ಆದ್ದರಿಂದ ಒಂದು ಶೈತ್ಯಾಗಾರ ವ್ಯವಸ್ಥೆ ಇದ್ದರೆ, ತಾಜಾ ತರಕಾರಿಗಳನ್ನು ಹೆಚ್ಚು ಕಾಲ ಬಾಳುವಂತೆ ಅದರಲ್ಲಿಟ್ಟು, ವ್ಯರ್ಥವಾಗುವ ತರಕಾರಿಗಳ ಮೇಲಿನ ಖರ್ಚುಗಳನ್ನು ಕಡಿಮೆ ಮಾಡಬಹುದು ಎಂದು ಅವನು ಯೋಚಿಸುತ್ತಿದ್ದಾನೆ. ಫ್ರೀಜರ್ ಬಗ್ಗೆ ವಿಚಾರಿಸಿದಾಗ, ಉತ್ತಮ ಗುಣಮಟ್ಟದ ಫ್ರೀಜರ್ ಒಂದಕ್ಕೆ ರೂ. 20,000 ವೆಚ್ಚವಾಗುವುದೆಂಬ ವಿಷಯ ಅವನಿಗೆ ತಿಳಿದು ಬರುತ್ತದೆ. ಅವನಿಗೆ ಜಾಲತಾಣ <https://udyamimitra.in/> ಮೂಲಕ ಸಾಲ ಪಡೆಯಬಹುದೆಂಬ ಅರಿವಿದ್ದುದರಿಂದ ಸಾಲಕ್ಕೆ ಅರ್ಜಿ ಸಲ್ಲಿಸುತ್ತಾನೆ. ವಾರ್ಷಿಕ ಶೇಕಡ 10ರ ಬಡ್ಡಿ ದರದಲ್ಲಿ ಅವನಿಗೆ ಸಾಲ ಮಂಜೂರಾಗುತ್ತದೆ. ಆ ಸಾಲದ ಹಣದಿಂದ ಫ್ರೀಜರ್ ಖರೀದಿಸಿದ ಅವನು ಈಗ ಇನ್ನೂ ಎರಡು ದಿನಗಳ ಕಾಲ ತರಕಾರಿಗಳು ತಾಜಾ ಇರುವಂತೆ ನೋಡಿಕೊಳ್ಳುತ್ತಿದ್ದಾನೆ. ಇದರಿಂದಾಗಿ ತರಕಾರಿ ವ್ಯಾಪಾರಿಯ ಲಾಭಗಳಿಕೆಯು ಹೆಚ್ಚಳವಾಗಿದೆ.

ಪರಿಭಾಷೆಗಳು: ಅವಧಿ ಸಾಲ

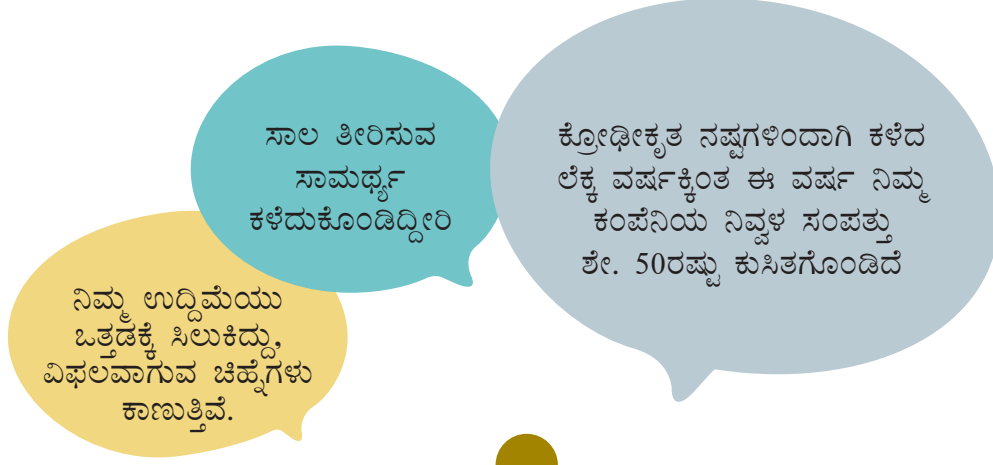
ನಿರ್ದಿಷ್ಟ ಉದ್ದೇಶಕ್ಕಾಗಿ ಪಡೆದ ಸಾಲದ ಮರುಪಾವತಿ ಅವಧಿಯು ಸುದೀರ್ಘ ವಾಗಿದ್ದಲ್ಲಿ (ಒಂದು ವರ್ಷ ಮತ್ತು ಅದಕ್ಕೂ ಮೇಲ್ಪಟ್ಟು) ಅಂತಹ ಸಾಲಗಳನ್ನು 'ಅವಧಿಸಾಲ' ಎಂದು ಕರೆಯಲಾಗುತ್ತದೆ.

ವ್ಯವಹಾರ ಸಾರಾಂಶ

ತರಕಾರಿ ವ್ಯಾಪಾರಿಯ ಒಟ್ಟು ಮಾರಾಟ ರೂ. 10 ಲಕ್ಷಗಳು ಮತ್ತು ಮಾರಿದ ಸರಕುಗಳ ವೆಚ್ಚ ರೂ. 8 ಲಕ್ಷಗಳು. ಇದರಿಂದಾಗಿ ಅವನು ರೂ. 2.00 ಲಕ್ಷಗಳ ಒಟ್ಟು ಲಾಭ ಗಳಿಸುತ್ತಾನೆ. ಅವನು ರೂ. 36,000 ಮತ್ತು ರೂ. 18,000ಗಳನ್ನು ಕ್ರಮವಾಗಿ ಬಾಡಿಗೆ ಮತ್ತು ವೇತನಕ್ಕಾಗಿ ಖರ್ಚು ಮಾಡಿದ್ದಾನೆ (ವರ್ಷದಲ್ಲಿ 360 ದಿನಗಳು ಎಂದು ಭಾವಿಸಿ). ವರ್ಷಾಂತ್ಯದಲ್ಲಿ ಅವನ ನಗದು ಉದರಿ ಸಾಲದ ಬಾಕಿ ರೂ. 2,000 ಇದೆ. ಸುಲಭವಾಗಿ ಅರ್ಥಮಾಡಿಕೊಳ್ಳುವ ಸಲುವಾಗಿ ವರ್ಷದುದ್ದಕ್ಕೂ ಪ್ರತಿದಿನ ನಗದು ಉದರಿ ಸಾಲ ಬಾಕಿ ರೂ.2,000 ಇತ್ತು ಎಂದುಕೊಳ್ಳೋಣ, ಆಗ ನಗದು ಉದರಿ ಬಾಕಿಯ ಮೇಲೆ ಪಾವತಿ ಮಾಡುವ ಒಟ್ಟು ಬಡ್ಡಿ ರೂ.200 ಆಗುತ್ತದೆ. ಅವನು ತನ್ನ ಅವಧಿ ಸಾಲದ ಕಂತು ರೂ. 6,000ಗಳನ್ನು ವರ್ಷದ ಕೊನೆಯ ದಿನ ಪಾವತಿ ಮಾಡಿದ್ದು, ಅವನ ಆಸ್ತಿ ಜವಾಬ್ದಾರಿ ತಃಖ್ತೆಯ ಪ್ರಕಾರ ಅವಧಿ ಸಾಲದ ಬಾಕಿ ರೂ. 14,000 ಇರುತ್ತದೆ. ಅವಧಿ ಸಾಲದ ಮೇಲಿನ ವಾರ್ಷಿಕ ಬಡ್ಡಿ ರೂ. 2,000 ವಿಧಿಸಲಾಗಿರುತ್ತದೆ. ಆದ್ದರಿಂದ ಪ್ರಸಕ್ತ ವರ್ಷದಲ್ಲಿ ಪಾವತಿಸಿದ ಒಟ್ಟು ಬಡ್ಡಿ ರೂ.2,200. ಫ್ರೀಜರ್ ಮೇಲೆ ರೂ. 2,000 ಮತ್ತು ಪೀಠೋಪಕರಣಗಳ ಮೇಲೆ ರೂ. 20ನ್ನು ಸವಕಳಿ ಖರ್ಚು ಎಂದು ತೋರಿಸಲಾಗಿದ್ದು, ವರ್ಷದ ಒಟ್ಟು ಸವಕಳಿ ರೂ. 2,020. (ಫ್ರೀಜರ್ ಮತ್ತು ಪೀಠೋಪಕರಣಗಳು ಇವೆರಡೂ ವಸ್ತುಗಳ ಬಾಳಿಕೆ ಅವಧಿ 10 ವರ್ಷ ಎಂದು ಊಹಿಸಿ ಶೇ.10ರಷ್ಟು ಸವಕಳಿ ದರವನ್ನು ಪರಿಗಣಿಸಲಾಗಿದೆ). ಸವಕಳಿ ಕಳೆದು ಉಳಿದ ಸ್ಥಿರಾಸ್ತಿಗಳ ಮೌಲ್ಯ ರೂ.18,180 (20,000 - ರೂ. 2020).

ಲಾಭ ಮತ್ತು ನಷ್ಟ ತಃಖ್ತೆ	ಆಸ್ತಿ ಜವಾಬ್ದಾರಿ ತಃಖ್ತೆ
ಮಾರಾಟ : ರೂ. 10,00,000	ಆಸ್ತಿಗಳು
ಮಾರಿದ ಸರಕುಗಳ ವೆಚ್ಚ : ರೂ. 8,00,000	ನಗದು : ರೂ. 1,39,100
ಒಟ್ಟು ಲಾಭ : ರೂ. 2,00,000	ಸ್ವೀಕೃತಿ ಬಾಕಿ : ರೂ. 2,500
ನಿರ್ವಹಣಾ ಖರ್ಚುಗಳು	ಸ್ಥಿರ ಆಸ್ತಿಗಳು : ರೂ. 18,180
ಬಾಡಿಗೆ : ರೂ. 36,000	ಒಟ್ಟು ಆಸ್ತಿಗಳು : ರೂ. 1,59,780
ವೇತನ : ರೂ. 18,000	ಜವಾಬ್ದಾರಿಗಳು
ನಿರ್ವಹಣಾ ಲಾಭ : ರೂ. 1,46,000	ನಗದು ಉದರಿ : ರೂ. 2000
ಬಡ್ಡಿ : ರೂ. 2,200	ಅವಧಿ ಸಾಲ : ರೂ. 14,000
ಸವಕಳಿ : ರೂ. 2,020	ಮಾಲೀಕರ ಬಂಡವಾಳ : ರೂ. 2,000
ತೆರಿಗೆಪೂರ್ವ ಲಾಭ : ರೂ. 1,41,780	ಉಳಿಸಿಕೊಂಡ ಲಾಭ : ರೂ. 1,41,780
	ಒಟ್ಟು ಜವಾಬ್ದಾರಿಗಳು : ರೂ. 1,59,780

ಸಂದೇಶ 5 : ತಾವು ಒತ್ತಡಕ್ಕೆ ಸಿಲುಕಿದಾಗ ಕ್ರಿಯಾಶೀಲರಾಗಿ ಮತ್ತು ಬ್ಯಾಂಕನ್ನು ಸಂಪರ್ಕಿಸಿ

ಇಂತಹ ಸನ್ನಿವೇಶಗಳಲ್ಲಿ ತಾವು ತಮ್ಮ ಬ್ಯಾಂಕಿನ ಶಾಖೆಗೆ ಅಥವಾ ಬ್ಯಾಂಕು ಜಿಲ್ಲೆ/ವಿಭಾಗ/ಪ್ರಾದೇಶಿಕ ಮಟ್ಟದಲ್ಲಿ ರಚಿಸಿರುವ ಸಮಿತಿಗೆ ಒಂದು ಅರ್ಜಿಯನ್ನು ಸಲ್ಲಿಸಬಹುದು.

ಬ್ಯಾಂಕು/ಸಮಿತಿಯು ನಿಮ್ಮ ಉದ್ದಿಮೆಯ ಹಣಕಾಸು ಒತ್ತಡಗಳನ್ನು ಈ ಕೆಳಕಂಡಂತೆ ಪರಿಹರಿಸಲು ಪ್ರಯತ್ನಿಸುತ್ತದೆ.

ಸರಿಪಡಿಸುವಿಕೆ

ಬ್ಯಾಂಕು/ಸಮಿತಿಯು ನಿಮ್ಮ ಖಾತೆಯನ್ನು ಸುಸ್ಥಿತಿಗೆ ತರಲು ಅಗತ್ಯವಾದ ಕ್ರಮಗಳು ಹಾಗೂ ಕಾಲಮಿತಿಯನ್ನು ನಿಗದಿಪಡಿಸಿ ನಿಮ್ಮಿಂದ ಒಂದು ವಚನಬದ್ಧತೆ ಪತ್ರವನ್ನು ಪಡೆಯಬಹುದು. ಅಲ್ಲದೆ ನಿಮ್ಮ ಅಗತ್ಯಕ್ಕೆ ತಕ್ಕಂತೆ ಹೆಚ್ಚುವರಿ ಸಾಲ ನೀಡಿಕೆಯನ್ನೂ ಪರಿಗಣಿಸಬಹುದು.

ಪುನರ್ವಚನೆ

ನೀವು ಉದ್ದೇಶಪೂರ್ವಕವಾಗಿ ಸುತ್ತಿದಾರರಲ್ಲ ಎಂಬುದನ್ನು ಹಾಗೂ ನಿಮ್ಮ ಉದ್ದಿಮೆಯ ಪುನರುಜ್ಜೀವನದ ಸಾಧ್ಯತೆಯನ್ನು ಖಚಿತಪಡಿಸಿಕೊಂಡು, ನಿಮ್ಮ ಸಾಲ ಮತ್ತು ಮರುಪಾವತಿ ಅವಧಿಯ ಪುನರ್ವಚನೆಯ ಸಾಧ್ಯತೆಯನ್ನು ಪರಿಗಣಿಸಬಹುದು.

ವಸೂಲಿ

ಬ್ಯಾಂಕು/ಸಮಿತಿಯು ಮೊದಲಿನ ಎರಡೂ ಆಯ್ಕೆಗಳು ಕಾರ್ಯಸಾಧ್ಯವಲ್ಲ ಎಂದು ಪರಿಗಣಿಸಿದಲ್ಲಿ, ನಿಮ್ಮ ಉದ್ದಿಮೆಯಿಂದ ಸಾಲ ವಸೂಲಿ ಮಾಡಲು ಸೂಕ್ತ ಕ್ರಮಗಳನ್ನು ಜರುಗಿಸಬಹುದು.

ಉದ್ದೇಶ ಪೂರ್ವಕ ಸುತ್ತಿದಾರ ಎಂದರೆ ಬ್ಯಾಂಕಿನ ಸಾಲವನ್ನು ನಿಗದಿತ ಕಾರ್ಯಗಳಿಗೆ ಉಪಯೋಗಿಸದಿರುವುದು, ವಂಚಿಸುವುದು ಅಥವಾ ದುರ್ಬಳಕೆ ಮಾಡುವುದು.

ಹಣಕಾಸು ಕುರಿತ ಶಬ್ದಾರ್ಥಗಳ ಸಾರಾಂಶ

ಲಾಭ ಮತ್ತು ನಷ್ಟ ತಃಖ್ತೆ	ಕಂಪೆನಿಯ ಆದಾಯ ಮತ್ತು ಖರ್ಚುಗಳನ್ನು ವಿವರಿಸುವ ತಃಖ್ತೆ. ಇದನ್ನು ಒಂದು ನಿರ್ದಿಷ್ಟ ಅವಧಿಗಾಗಿ ತಯಾರಿಸಲಾಗುತ್ತದೆ (ಸಾಮಾನ್ಯವಾಗಿ 1ನೇ ಏಪ್ರಿಲ್‌ನಿಂದ 31ನೇ ಮಾರ್ಚ್‌ವರೆಗೆ)
ಆಸ್ತಿ ಜವಾಬ್ದಾರಿ ತಃಖ್ತೆ	ಒಂದು ನಿರ್ದಿಷ್ಟ ದಿನಾಂಕದಂದು ಕಂಪೆನಿಯು ಹೊಂದಿರುವ ಆಸ್ತಿಗಳು ಮತ್ತು ಹೊಣೆಗಾರಿಕೆಗಳನ್ನು ಸೂಚಿಸುವ ತಃಖ್ತೆ
ಮಾರಾಟದಿಂದ ಬಂದ ಹಣ/ರೆವಿನ್ಯೂ	ಉತ್ಪನ್ನಗಳು ಮತ್ತು ಸೇವೆಗಳ ಮಾರಾಟದಿಂದ ಬಂದ ಹಣ. ಇದರಲ್ಲಿ ನಗದು ಹಾಗೂ ಉದರಿ ಈ ಎರಡೂ ಬಗೆಯ ಮಾರಾಟಗಳು ಸೇರಿರುತ್ತವೆ.
ಮಾರಿದ ಸರಕುಗಳ ವೆಚ್ಚ	ಇದು ಗ್ರಾಹಕರಿಗೆ ಮಾರಾಟ ಮಾಡಿದ ಉತ್ಪನ್ನಗಳನ್ನು ತಯಾರಿಸಲು ಅಥವಾ ಸಂಗ್ರಹಿಸಲು ಮಾಡಿದ ನೇರ ವೆಚ್ಚ
ಒಟ್ಟು ಆದಾಯ	ಒಟ್ಟು ಆದಾಯ ಎಂದರೆ ಮಾರಾಟದಿಂದ ಬಂದ ಹಣ (ರೆವಿನ್ಯೂ) ಮತ್ತು ಮಾರಿದ ಸರಕುಗಳ ವೆಚ್ಚದ ನಡುವಿನ ಅಂತರ. ಇದು ಬಾಡಿಗೆ, ಸಂಬಳ ಮುಂತಾದ ನಿರ್ವಹಣಾ ಖರ್ಚುಗಳನ್ನು ಒಳಗೊಂಡಿರುವುದಿಲ್ಲ.
ನಿರ್ವಹಣಾ ಖರ್ಚುಗಳು	ಸರಕುಗಳ ಉತ್ಪಾದನೆಗೆ ನೇರವಾಗಿ ಸಂಬಂಧಿಸಿದ ಖರ್ಚುಗಳು ಉದಾಹರಣೆಗೆ ಬಾಡಿಗೆ, ಸಂಬಳ, ಮಾರಾಟ, ಸಾಮಾನ್ಯವಾಗಿ ಆಡಳಿತಾತ್ಮಕ ಖರ್ಚುಗಳು
ಬಡ್ಡಿ	ಸಾಲದ ಬಾಕಿ ಹಣದ ಮೇಲೆ ಸಾಲ ನೀಡಿದವರಿಗೆ ಪಾವತಿಸುವ ಖರ್ಚುಗಳು
ಸವಕಳಿ	ಸ್ಥಿರ ಆಸ್ತಿಗಳ ಮೇಲೆ ಅವುಗಳ ಬಾಳಿಕೆ ಅವಧಿಯನ್ನಾಧರಿಸಿ ಲೆಕ್ಕಹಾಕುವ ವಾರ್ಷಿಕ ಖರ್ಚುಗಳು. ಸವಕಳಿಯನ್ನು ಲಾಭ ಮತ್ತು ನಷ್ಟ ತಃಖ್ತೆಯಲ್ಲಿ ಖರ್ಚು ಎಂದು ತೋರಿಸಲಾಗುತ್ತದೆ.
ತೆರಿಗೆಪೂರ್ವ ಲಾಭ	ಒಟ್ಟು ಆದಾಯ - ನಿರ್ವಹಣಾ ಖರ್ಚುಗಳು - ಬಡ್ಡಿ - ಸವಕಳಿ
ಆಸ್ತಿಗಳು	ಪ್ರಚಲಿತ ಆಸ್ತಿಗಳಾದ ನಗದು, ದಾಸ್ತಾನು ಮತ್ತು ಅಪ್ರಚಲಿತ ಆಸ್ತಿಗಳು ಹಾಗೂ ಯಂತ್ರೋಪಕರಣಗಳಂತಹ ಸ್ಥಿರ ಆಸ್ತಿಗಳು
ಹೊಣೆಗಾರಿಕೆಗಳು	ಷೇರುದಾರರ ಬಂಡವಾಳ, ಸಾಲದಾತರು (ಕ್ರೆಡಿಟರ್) ಮತ್ತು ಒಂದು ವರ್ಷದ ಅವಧಿಯೊಳಗೇ ಮರುಪಾವತಿ ಮಾಡಬೇಕಾದ ಅಲ್ಪಾವಧಿ ಸಾಲಗಳಂತಹ ಪ್ರಚಲಿತ ಹೊಣೆಗಾರಿಕೆಗಳು ಹಾಗೂ ದೀರ್ಘಾವಧಿ ಹೊಣೆಗಾರಿಕೆಗಳು (ಒಂದು ವರ್ಷದ ನಂತರ ಮರುಪಾವತಿ ಮಾಡಬೇಕಾಗಿರುವ ಹೊಣೆಗಾರಿಕೆಗಳು)
ಬರಬೇಕಾದ ಬಾಕಿಗಳು	ಬಾಕಿ ಉಳಿಸಿಕೊಂಡಿರುವ ಗ್ರಾಹಕರಿಂದ ಕರಾರಿನ ಪ್ರಕಾರ ಒಂದು ನಿಗದಿತ ಮುಂದಿನ ದಿನಾಂಕದಲ್ಲಿ ಸ್ವೀಕರಿಸುವಂತಹ ಪಾವತಿಗಳು
ಪ್ರಚಲಿತ ಆಸ್ತಿಗಳು	ಪ್ರಚಲಿತ ಆಸ್ತಿಗಳಲ್ಲಿ ನಗದು, ಖಾತೆಗೆ ಬರಬೇಕಾದ ಸ್ವೀಕೃತಿ ಬಾಕಿಗಳು ಹಾಗೂ ತಕ್ಷಣ ನಗದಿಗೆ ಪರಿವರ್ತಿಸಬಹುದಾದಂತಹ ಇತರ ದ್ರವತ್ವ ಆಸ್ತಿಗಳು ಸೇರಿವೆ.
ಸ್ಥಿರ ಆಸ್ತಿಗಳು	ದೀರ್ಘ ಕಾಲ ಉಪಯೋಗಿಸುವ ಮತ್ತು ದೈನಂದಿನ ವ್ಯವಹಾರದಲ್ಲಿ ಮಾರಾಟ ಮಾಡದಿರುವ ಆಸ್ತಿಗಳು
ನಗದು ಉದರಿ	ಪ್ರಚಲಿತ ಆಸ್ತಿಗಳಿಗೆ ಮತ್ತು ದೈನಂದಿನ ವ್ಯವಹಾರ ನಿರ್ವಹಣೆಗೆ ಹಣಕಾಸು ಒದಗಿಸುವ ದುಡಿಮೆ ಬಂಡವಾಳ ಸಾಲಗಳು
ಅವಧಿ ಸಾಲ	ಸ್ಥಿರ ಆಸ್ತಿಗಳನ್ನು ಖರೀದಿಸಲು ಪಡೆಯುವ ದೀರ್ಘಾವಧಿ ಸಾಲ. ಇದನ್ನು ದೀರ್ಘಕಾಲದ ಕಂತುಗಳ ಮೂಲಕ ಮರುಪಾವತಿ ಮಾಡಲಾಗುತ್ತದೆ.
ಈಕ್ವಿಟಿ ಬಂಡವಾಳ	ಷೇರುದಾರರು ತೊಡಗಿಸಿದ ಬಂಡವಾಳವಾಗಿರುವ ಇದು ಕಂಪೆನಿಯಲ್ಲಿ ಮಾಲೀಕತ್ವದ ಆಸಕ್ತಿಯನ್ನು ಪ್ರತಿನಿಧಿಸುತ್ತದೆ.

ಎಂಎಸ್‌ಎಂಇಗಳಿಗೆ ಉತ್ತೇಜನ ನೀಡುವ ಇತ್ತೀಚಿನ ಉಪಕ್ರಮಗಳು

ಟ್ರೇಡ್ ರಿಸೀವಬಲ್ ಡಿಸ್ಕಾಂಟಿಂಗ್ ವ್ಯವಸ್ಥೆ (TReDS)

ತಮ್ಮ ಖರೀದಿದಾರರಿಂದ ಪಾವತಿ ವಿಳಂಬವಾಗುವ ಸಮಸ್ಯೆಯನ್ನು ಎದುರಿಸುತ್ತಿರುವಿರಾ? ಹೌದಾದರೆ ತಮ್ಮ ವ್ಯಾಪಾರ ಬಾಕಿ ಸ್ವೀಕೃತಿಗಳನ್ನು TReDS ಮೂಲಕ ಡಿಸ್ಕಾಂಟ್ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳಬಹುದು. ರಿಸರ್ವ್ ಬ್ಯಾಂಕಿನಿಂದ ಪರವಾನಗಿ ಪಡೆದ ಆರ್‌ಎಕ್ಸ್‌ಐಎಲ್, ಮೈಂಡ್ ಸೊಲ್ಯೂಷನ್ ಮತ್ತು ಎ.ಟಿ.ಆರ್‌ಇಡಿಎಸ್ ಎಂಬ ಮೂರು ಸಂಸ್ಥೆಗಳು TReDSನ್ನು ನಿರ್ವಹಿಸುತ್ತವೆ.

ಪ್ರಮಾಣೀಕೃತ ಉದರಿ ಸಮಾಲೋಚಕರು

ವ್ಯವಹಾರ ಪ್ರಸ್ತಾವನೆಯನ್ನು ತಯಾರಿಸುವಿಕೆ, ಹಣಕಾಸು ದಸ್ತಾವೇಜುಗಳನ್ನು ನಿರ್ವಹಿಸುವುದು ಇವೇ ಮುಂತಾದ ವಿಚಾರಗಳಲ್ಲಿ ತಿಳಿವಳಿಕೆಯ ಅಭಾವದಿಂದಾಗಿ ಎಂಎಸ್‌ಎಂಇ ಸಾಲಕ್ಕಾಗಿ ಬ್ಯಾಂಕಿಗೆ ಅರ್ಜಿ ಸಲ್ಲಿಸಲು ನೀವು ಹಿಂಜರಿಯುತ್ತಿದ್ದೀರಾ? ಹಾಗಾದರೆ ನೀವು ಸಣ್ಣ ಕೈಗಾರಿಕೆ ಮತ್ತು ಅಭಿವೃದ್ಧಿ ಬ್ಯಾಂಕಿನಲ್ಲಿ (SIDBI) ನೋಂದಾಯಿತವಾದ ಪ್ರಮಾಣೀಕೃತ ಉದರಿ ಸಮಾಲೋಚಕರನ್ನು (Certified Credit Counsellors-CCCs) ಸಂಪರ್ಕಿಸಬಹುದು. ಅಂತಹ ಸಮಾಲೋಚಕರ ಪಟ್ಟಿಯು ಇಲ್ಲಿ ಲಭ್ಯವಿದೆ: <https://udyamimitra.in/Home/CCC> ಸಮಾಲೋಚಕರು ವ್ಯವಹಾರ ಸಂಬಂಧಿ ನಿರ್ಧಾರಗಳನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳಲು ತಮಗೆ ನೆರವಾಗುತ್ತಾರೆ.

*ಈ ಮೇಲಿನ ಶಬ್ದಾರ್ಥಗಳಲ್ಲಿ ನೀಡಿರುವ ಅರ್ಥವ್ಯಾಖ್ಯೆಗಳು ಕೇವಲ ಸೂಚಕಗಳಾಗಿದ್ದು, ಒಂದು ಕೈಗಾರಿಕೆಯಿಂದ ಇನ್ನೊಂದು ಕೈಗಾರಿಕೆಗೆ ವ್ಯತ್ಯಯಗಳಿರಬಹುದಲ್ಲದೆ, ವಿವಿಧ ಅರ್ಥವಿವರಣೆಗಳಿಗೆ (ಇಂಟರ್‌ಪ್ರಿಟೇಷನ್) ಒಳಪಟ್ಟಿವೆ.

ಗುರಿ ಪ್ರಧಾನ ಹಣಕಾಸು ಸಾಕ್ಷರತಾ ಪುಸ್ತಿಕೆ

ಭಾರತೀಯ ರಿಸರ್ವ್ ಬ್ಯಾಂಕಿನ ಕಾರ್ಯನಿರ್ವಾಹಕ ನಿರ್ದೇಶಕರಾದ ಶ್ರೀ ಡಿ.ಕೆ. ಮೊಹಂತಿ ಅವರ ಅಧ್ಯಕ್ಷತೆಯಲ್ಲಿ ರಚಿಸಲಾದ 'ಹಣಕಾಸು ಸೇರ್ಪಡೆಗಾಗಿ ಮಧ್ಯಮಾವಧಿ ಮಾರ್ಗ ಸಮಿತಿ'ಯ ಶಿಫಾರಸುಗಳ ಪ್ರಕಾರ - "ವಿವಿಧ ಉದ್ದೇಶಿತ ಗುಂಪುಗಳು ವಿಭಿನ್ನ ರೀತಿಯ ಹಣಕಾಸು ಶಿಕ್ಷಣವನ್ನು ಅಪೇಕ್ಷಿಸುವುದರಿಂದ ಹಣಕಾಸು ಶಿಕ್ಷಣದಲ್ಲಿ 'ಏಕಗೊಂಡ ಒಂದೇ ಬುಟ್ಟಿ' (A one size fits all) ಎನ್ನುವ ವಿಧಾನವು ಅಷ್ಟೇನೂ ಸಮರ್ಪಕವೆನಿಸಲಾರದು, ಆದುದರಿಂದ ವಿವಿಧ ಉದ್ದೇಶಿತ ಗುಂಪುಗಳಿಗೆ ತಕ್ಕಂತೆ ಶಿಕ್ಷಣ ಸಾಮಗ್ರಿಯನ್ನು ರೂಪಿಸುವುದು ಅಗತ್ಯ" ಎಂಬುದೂ ಒಂದು.

ಭಾರತೀಯ ರಿಸರ್ವ್ ಬ್ಯಾಂಕಿನ ಹಣಕಾಸು ಸೇರ್ಪಡೆ ಮತ್ತು ಅಭಿವೃದ್ಧಿ ವಿಭಾಗವು ರೈತರು, ಸಣ್ಣ ಉದ್ದಿಮೆದಾರರು, ಶಾಲಾ ಮಕ್ಕಳು, ಸ್ವಸಹಾಯ ಗುಂಪುಗಳು ಮತ್ತು ಹಿರಿಯ ನಾಗರಿಕರು - ಹೀಗೆ ಐದು ವಿವಿಧ ಉದ್ದೇಶಿತ ಗುಂಪುಗಳಿಗೆ ಸಂಬಂಧಿಸಿದಂತೆ ಆಯಾ ವಿಷಯಕ್ಕೆ ತಕ್ಕಂತಹ ಹಣಕಾಸು ಸಾಕ್ಷರತಾ ಪುಸ್ತಿಕೆಗಳನ್ನು ಹೊರತಂದಿದೆ. ಐದು ಪುಸ್ತಕಗಳ ಈ ಶ್ರೇಣಿಯಲ್ಲಿ ಈ ಪುಸ್ತಕವೂ ಒಂದು.

ಹಕ್ಕು ನಿರಾಕರಣೆ (ಡಿಸ್‌ಕ್ಲೇಮರ್)

ಓದುಗರನ್ನು ಹಣಕಾಸು ಸಾಕ್ಷರರನ್ನಾಗಿ ಮಾಡಬೇಕೆಂಬ ಪ್ರಾಮಾಣಿಕ ಉದ್ದೇಶದಿಂದ ಈ ಪುಸ್ತಕವನ್ನು ಓದಲು ಮತ್ತು ಬೋಧಿಸಲು ಅನುಕೂಲಕರವಾದ ವಸ್ತುವನ್ನಾಗಿ ರೂಪಿಸಲಾಗಿದೆಯೇ ಹೊರತು ಇದರಲ್ಲಿ ಯಾವುದೇ ನಿರ್ದಿಷ್ಟ ಹಣಕಾಸು ಉತ್ಪನ್ನಗಳು ಅಥವಾ ಸೇವೆಗಳ ಬಗ್ಗೆ ನಿರ್ಧಾರ ಕೈಗೊಳ್ಳುವಂತೆ ಓದುಗರ ಮೇಲೆ ಪ್ರಭಾವ ಬೀರುವ ಯಾವುದೇ ಉದ್ದೇಶವಿರುವುದಿಲ್ಲ.

ಹಕ್ಕುಗಳು:

ಮೊದಲ ಮುದ್ರಣ = ಏಪ್ರಿಲ್ 2018

ವಿಷಯಗಳ ಮೂಲವನ್ನು ಸ್ಮರಿಸಿದ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಮಾತ್ರ ಇದರಲ್ಲಿ ಅಡಕವಾಗಿರುವ ಅಂಶಗಳ ಮರುಬಳಕೆಗೆ ಅನುಮತಿ ಇದೆ.

ಲೇಖಕರು ಮತ್ತು ಪ್ರಕಾಶಕರು:

ಹಣಕಾಸು ಸೇರ್ಪಡೆ ಮತ್ತು ಅಭಿವೃದ್ಧಿ ವಿಭಾಗ
ಭಾರತೀಯ ರಿಸರ್ವ್ ಬ್ಯಾಂಕ್
10ನೇ ಮಹಡಿ, ಕೇಂದ್ರೀಯ ಕಛೇರಿ ಕಟ್ಟಡ
ಷಾಹೀದ್ ಭಗತ್ ಸಿಂಗ್ ಮಾರ್ಗ, ಕೋಟೆ, ಮುಂಬಯಿ

ಆಚಾರ ಮನ್ನಣೆ

ವಿನ್ಯಾಸ: ಕೌಶಿಕ್ ರಾಮಚಂದ್ರನ್

ಹಣಕಾಸು ಸೇರ್ಪಡೆ ಮತ್ತು ಅಭಿವೃದ್ಧಿ ವಿಭಾಗ
ಭಾರತೀಯ ರಿಸರ್ವ್ ಬ್ಯಾಂಕು
10ನೇ ಮಹಡಿ, ಕೇಂದ್ರ ಕಛೇರಿ, ಮುಂಬಯಿ 400 001, ಭಾರತ